

FREE

Суспільна Служба Українців Канади, філія Торонто
Ukrainian Canadian Social Services (Toronto) Inc.

СОНЯШНИЙ ГРОМІНЬ SUNBEAM

120TH ANNIVERSARY OF UKRAINIAN SETTLEMENT IN CANADA

Christina Senkiw, Settlement (2011), 30 in.(H) X 40 in. (W), acrylic on canvas

#31
Sept 2011

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ, ФІЛІЯ ТОРОНТО UKRAINIAN CANADIAN SOCIAL SERVICES (TORONTO) INC.

НАША МЕТА

Бути благодійним центром, який надає соціальну та моральну підтримку потребуючим членам української громади, розвиваючи й уділяючи різноманітні послуги, що наголошують взаємодопомогу, на користь клієнтів та ширшої громади.

OUR MISSION

To be a non-profit centre which provides social and emotional support for members of the Ukrainian community in need by developing and providing a broad range of services with an emphasis on mutual assistance for the benefit of clients and the community at large.

АДМІНІСТРАЦІЯ / ADMINISTRATION

Виконавчий директор

Executive Director

Віктор Гетьманчук

Victor Hetmanczuk

Бюро Порад / *Counsellor*

Христина Клюковська /

Chrystyna Klukowskyj

Олександр Чумак /

Alex Chumak

Канцелярія

Office Admin Assistant

Олена Лежанска

Olena Lezhanska

Ми відкриті:

від понеділка до п'ятниці
від 9-ої рано до 5-ої п.п.

Hours of operation:

9am to 5pm Monday to Friday

Адреса: 2445 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1P7

Тел: (416) 763-4982

Факс: (416) 763-3997

E-mail: toradmin@uccs.info

Web site: <http://tor.uccs.info>

НАШІ ПРОГРАМИ / OUR SERVICES

■ COUNSELLING

supportive & short term
for family and individual issues

■ INFORMATION AND REFERRAL

■ ADVOCACY - to ensure access to needed services

■ FORM COMPLETION

■ INTERPRETATION AND TRANSLATION

■ NEWCOMER INTEGRATION

information, form completion
and assistance for adjustment
to life in Canada

■ JOB AND ROOM REGISTRY

listing of housing and jobs
in the community

■ INCOME TAX CLINIC

for low income individuals

■ SEMINARS AND EDUCATIONAL MATERIALS

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Віктор Гетьманчук

ТЕХНІЧНИЙ РЕДАКТОР

Валерій Горчинський

СПІВРОБІТНИКИ:

Олена Лежанска

Редакція не відповідає за зміст статей,
застерігає за собою право скорочувати
статті і не реагує на анонімні листи

Тираж 5,000

ЕКЗЕКУТИВА/ EXECUTIVE

Голова /President

Олег Головатий
Oleg Holowaty

1-ий заступник голови
1st Vice President

Марія Тарнавська
Maria Tarnavskyj

Секретар /Secretary

Ірина Шлапак
Irene Shlapak

Скарбник / Treasurer

Богдан Кавун
Bohdan Kawun

ЧЛЕНИ/MEMBERS

Марта Бурич
Marta Burych

Таня Ваньо
Tania Wanio

Харита Голод
Charita Holod

Марія Кушнір
Mary Kuschnir

Анна Команецька
Anne Komanecki

Рая Шадурська
Raya Shadursky

Алекс Гордієнко
Alex Gordienko

Жанна Купібіда
Joana Kupibida

ritories the Bloodlands between Hitler and Stalin. But good triumphed; the Nazis were obliterated, the U.S.S.R. collapsed while new Canadians, comprising the displaced peoples from the bloodlands, had a very special mission: to bear witness to what really happened.

Last year, Canada's prime minister paid an official visit to Ukraine, whose current government is, regrettably, backsliding into Sovietlike revisionism. The prime minister was clear in urging respect for human rights and freedoms. He denounced communism's murderous legacy. His stance, applauded around the globe, was particularly significant: it followed Canada's recognition of Holodomor as a genocide; a crime against humanity.

Celebrating 120 years of settlement, Ukrainian Canadians, with others, marked the occasion by erecting a monument in Ottawa to an internationally recognized democrat, Taras Shevchenko. Not because there aren't great Canadian poets. Rather, because he expresses better than most humanity's eternal values: embrace the smallest among you; truth is found chez-vous; democracy demands vigilance; fight, and justice will not die.

These are Canada's values, those which have made it inclusive and just; one of the best countries in the world. Thank you, Canada. Happy birthday and many, many more! Mnohaja lita!

Oksana Bashuk Hepburn is a post-Second World War Canadian of Ukrainian decent. She writes on issues close to her heart.

By Oksana Bashuk Hepburn, Ottawa Citizen July 2, 2011

ПОТРЕБУЄМО ДОБРОВОЛЬЦІВ

ЗАКЛИКАЄМО ПРИНЕСТИ КОРИСТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ !

ПОТРЕБУЄМО ДОПОМОГИ:

- У відвідах хворих та людей старшого віку
- Під час Різдвяного та Великодного Базарів
- У господарських потребах і на кухні
- У проведенні щоденних програм
- Для участі в інших цікавих проектах

Довідка про відроблені години буде надаватись усім бажаючим

Для інформації телефонуйте (416) 763-4982

AT FIRST, ONLY THE BRAVEST SETTLED IN CANADA

Ukrainian heritage.

When Canada was merely 24 years old, two settlers arrived from Ukraine. Today, the Canadian census counts 1.2 million claiming

But they endured. With little more than sheer force of will - what implements? - they turned virgin grasslands into Canada's economic powerhouse, the envy of the world's agribusiness, and its foreboding northern ranges into the globe's leading supplier of natural resources.

Leaving Ukraine for Canada 120 years ago was akin to settling on the moon; only the bravest dared. Reaching the prairies, they were unceremoniously dumped where the train track stopped. There was nothing to mark human progress; distances were overwhelming and other people far away. When meeting them in towns, "established" Canadians mocked the new arrivals' dress and sneered at their language and religion, heart-wrenchingly described in Pierre Burton's *The Promised Land*. There was the ultimate slap-down: go back where you came from if you don't like it here.

"Here" was Manitoba, where scarlet fever ravaged some 50 children one winter. "Here" was dawn to dusk laying of railway tracks through bogs swarming with mosquitoes and black flies or dying in airless mines. The roster of the perished in shafts, like those in Kirkland Lake, tell the story. "Here" they chiselled through the Rockies to built the magnificent Banff Springs Hotel, but as slave labour; First World War politics made the settlers of the former Austro-Hungarian Empire enemy aliens. This was illegal; Canada's justice failed the "outsiders."

And injustices led them to fights for justice. They leveraged unscrupulous agents by forming cooperatives and wheat boards modelled on those in Ukraine. Canada's labour, health and unemployment insurance legislation came from sons of these pioneers such as former federal cabinet minister Michael Starr, who changed his name - thousands did - "to fit in," but knew damn well who he was.

Their grief led to social progress development and their outsider status into the inclusivity of a mosaic. Perhaps it started when Winnipeg's Dr. Yaroslav Rudnyskyj, member of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism, wrote a dissenting report calling for recognition of Canada's multicultural reality. Conservative senator Paul Yusyk, remembering the Manitoba language issue outlawing Ukrainian in schools, pushed for legislation and Pierre Trudeau, the Liberal prime minister, signed the Multiculturalism Act of Canada, a model of equality for the world.

There are other significant achievements. Roy Romanow, with Jean Chretien, broke Quebec's constitutional deadlock to keep Canada united and become premier of Saskatchewan.

Alberta elected Ed Stelmach, but still felt compelled to mock his accent. Ukrainians in Canada led in cobalt cancer treatment and Imax development. Governor general Ramon Hnatyshyn gave Canada the arts awards and with others - such as John Sopinka, the community's only Supreme Court justice - began to give back. Canada became the first western country to recognize Ukraine's independence and offer aid, including training in Canada's judicial system of equal justice.

But before all this happened, some 150,000 displaced Ukrainians arrived after the devastations of the Second World War. The fine Canadian who penned the United Nations Declaration of Human Rights was not of their roots, but he fathomed the horrors rising from behind the iron clad concentration camp that was the U.S.S.R.: 10 million starved during Holodomor, the man-made famine orchestrated by Josef Stalin's executioner Lazar Kaganovich; another 10 million non-combatants killed by the Nazi and Communist War machines; and a similar toll on its military.

Writing about this human calamity, Yale historian Timothy Snyder calls Ukraine and surrounding ter-

ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ

Це прекрасне літо радувало нас жаркими днями та сонячною погодою. А що може бути краще в такі дні, як не прогулянка на пароплаві, або пікнік на свіжому повітрі? Саме тому колектив Української Суспільної Служби, філія Торонто вирішив організувати прогулянки для членів української громади до видатних місць південного Онтаріо. Ми побували у визначних історичних місцях та в прекрасних парках з чудовою природою. Наші групи відвідали Форт Джордж, неподалік від Ніагара-он-зе-Лейк, скуштували вина в Пеллерс винарні, прогулювались на пароплаві по озері Мускоки, а також побачили зблизька грандіозний водоспад Ніагара.

Форт Джордж є важливим пам'ятником в історії Канади. Ця фортеця відіграла ключову роль в війні США та Великобританії 1812 року. На екскурсії до Форт Джордж наші учасники довідалися багато цікавих фактів з істої та життя британських солдатів та офіцерів.

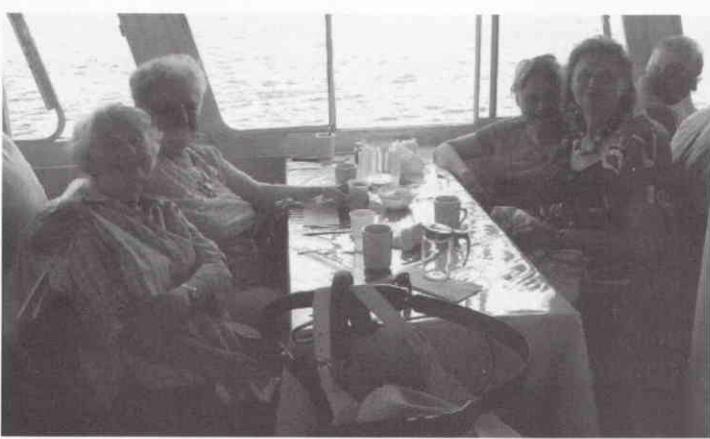
У винарні Ніагарського району ми скоштували чудові вина світового визнання. Ми дізналися багато фактів про процес виробництва вин. Також у нас була можливість купити унікальні сувеніри та подарунки для цінителів вина.

Під час нашої подорожі до Мускоки ми побачили красу Канадської природи, про яку ходить слава по цілому світі. Незабутня краса Мускоки полягає в її великих озерах та зелених лісах. В цю місцевість прибуває багато туристів з усієї Канади. Учасники нашої екскурсії мали чудову прогулянку та смачний обід на пароплаві.

Всі учасники наших прогулянок чудово провели свій час. Ми не тільки відвідали чудові місця, але й багато спілкувалися.

Українська Суспільна Служба, філія Торонто з нетерпінням чекає наступного літа та нових пригод. Ми запрошуємо всіх бажаючих !!!!!

Марта Голдінова

55,000 ELIGIBLE CANADIANS AREN'T GETTING CPP. WHY?

If this comment offends some readers I'm sorry, but it needs to be said. When it comes to finances, many of us are at a kindergarten level. Millions of Canadians have no understanding of some of the most basic concepts needed to function in today's world, from budgeting to handling debt.

The federal government's Task Force on Financial Literacy was more diplomatic in its language but that was the essence of its message to the government and the Canadian people in its final report, published earlier this year.

Recent polls confirm that the level of financial knowledge among Canadians is discouragingly low. For example, in June 2011 the non-profit Investor Education Fund, which is funded by the Ontario Securities Commission (OSC), released a study which reported that the average score for respondents who were asked 23 questions about personal finance was only 50 per cent. Taking 60 per cent as a passing grade, only 29 per cent of Ontarians scored well. The survey found that knowledge of financial planning and goal setting was extremely low.

"As a matter of note, every question was answered correctly more often by people who are putting away money for retirement now than by those who are not," the survey concluded. "This echoes a finding in many other studies that people are more likely to get informed when they are personally involved and need to make decisions."

In other words, people aren't going to take the time to learn about money out of academic interest. There has to be a tangible, real-life benefit involved to motivate them.

Well, how about this for an incentive: Ignorance and/or indifference costs Canadians billions of dollars every year — that's right, billions! Here are some almost unbelievable numbers from the findings of the Literacy Task Force.

- Roughly 160,000 eligible seniors do not receive the Old Age Security benefit (representing almost \$1 billion in pre-tax benefits).
- About 150,000 eligible seniors do not receive the Guaranteed Income Supplement.
- Approximately 55,000 eligible Canadians are not receiving Canada Pension Plan benefits.
- The take-up rate for the Canada Education Savings Grant is just 40 per cent.
- The median RRSP contribution represents only 6 per cent of the total eligible room available.

As might be expected, the Task Force called for more financial education, both for young people and adults. That's clearly necessary. However, in what I regard as a very pertinent comment, the report zeroed in on the same motivation issue that was highlighted by the Investor Education Fund. All the courses and books in the world won't help if people aren't willing to allocate time to learn.

"Research shows that people are most interested in financial learning when it is associated with real money or a real financial decision," the Task Force report states. "Those 'teachable moments' include when workers join a pension plan or workplace retirement savings scheme; when consumers are seeking financial advice or considering the purchase of a financial product or service; or when individuals apply or check their eligibility for, or obtain benefits from, government programs."

Gordon Pape

СОНЯШНИК
БУТИК

Український магазин
сувенірів

2445 Bloor Street West

Ми пропонуємо Українські книжки, CDs, DVDs, українські сувеніри, українську вишивку, писанки, українські газети, українські листівки на всі випадки життя, глечики і глиняні вироби ручної роботи та багато іншого

Ми працюємо:
З понеділка до п'ятниці
від 10:00 до 17:00
(416) 763-4982

ЧОМУ 55,000 КАНАДЦІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО НА ПЕНСІЮ, НЕ ОТРИМУЮТЬ ЇЇ?

Якщо написаний нижче коментар образить деяких читачів, то мені дуже шкода, але він має бути сказаний. Коли справа доходить до фінансів, багато хто з нас знаходиться на рівні дитячого садка. Мільйони канадців не розуміють самих елементарних понять, необхідних для функціонування в сучасному світі, наприклад, таких, як питання бюджету або боргу.

В опублікованому раніше в цьому році звіті федерального уряду з фінансової грамотності це було сказано більш дипломатично і становило суть послання до уряду та канадського народу. Останні опитування підтверджують, що рівень фінансових знань у канадців є гнітюче низьким.

Наприклад, в червні 2011 року некомерційна агенція Investor Education Fund опублікувала дослідження з повідомленням про середній бал, який набрали 23 респондентів, відповідаючи на питання про особисті фінанси, – лише 50%. Рахуючи 60%, як прохідний бал, тільки 29% жителів Онтаріо набрали 60% або більше. Опитування показало, що знання з фінансового планування були вкрай низькими.

“Як правило, ті люди, які відкладають гроші на пенсію зараз, правильно відповіли на значно більшу кількість запитань, ніж ті, хто не відкладають грошей зовсім,” – показало опитування. Як підтверджується і іншими дослідженнями, люди є

більш поінформованими, коли особисто приймають участь у вирішенні фінансових питань.

Іншими словами, люди не будуть втрачати час, вивчаючи фінанси з академічного інтересу. Щоб мотивувати їх, повинна бути реальна вигода для них.

А хіба це не стимул – незнання і / або байдужість коштують канадцям мільярди доларів кожного року – вірно, мільярди! Ось деякі, майже неймовірні дані від Literacy Task Force:

- Близько 160 тисяч людей похилого віку, які мають право на пенсію, не отримують пенсію по віку - Old Age Security (що становить майже \$1 мільярд до вирахування податків)
- Близько 150 тисяч людей похилого віку не отримують дотацію до гарантованого доходу - Guaranteed Income Supplement.
- Близько 55 тисяч канадців, які мають право на зароблену пенсію (Canada Pension Plan), не отримують її.
- Рівень зайнятості в Canada Education Savings Grant становить тільки 40%.
- Середній внесок до RRSP складає тільки 6% від загальної доступної суми.

Як і слід було очікувати, Literacy Task Force закликала канадців, як і молодих так і старших, стати більш фінансово освідченими. Це очевидно необхідно. Але також очевидно,

що ніякі фінансові курси та книги не допоможуть, якщо люди не захочуть потратити час на навчання.

“Дослідження показують, що люди найбільш зацікавлені у навчанні про фінанси, коли це навчання пов’язане з реальними грошима або реальним фінансовим рішенням” – відзначається у Literacy Task Force звіті.

“Такі навчальні моменти виникають, коли працівникам пропонують пенсійний план або схему пенсійних накопичень на робочому місці; коли споживачі потребують фінансової консультації або розглядають можливість фінансової покупки; або коли особа перевіряє своє право на отримання дотації від урядових програм”.

Gordon Pape

АНГЛІЙСЬКА РОЗМОВНА МОВА

БЕЗКОШТОВНІ КУРСИ

Кожний четверг о 2:00

Приймаємо всіх
незалежно від статусу

(416) 763-4982

ПЕРЕГЛЯД НАСИЛЬСТВА В КАНАДІ

1. Чи є насильство щодо жінок, як і раніше важливим питанням в Канаді?

- У середньому, кожні шість днів жінка є вбита її інтимним партнером. У 2009 році 67 жінок були вбиті своїми нинішніми або колишніми чоловіками.
- Більше 3000 жінок, а також їх 2500 дітей живуть у притулках. В Канаді є 450 притулків.
- Щороку понад 40 тисяч арештів в результатом насильства в сім'ї. Тільки 22% всіх інцидентів повідомляються в поліцію.
- Близько 80% жертв торгівлі людьми в Канаді становлять жінки та дівчата.
- Кошт повязаний з насильством щодо жінок у сфері соціальних послуг, охорони здоров'я, кримінального правосуддя, втраченої заробітної плати та продуктивності праці був розрахований на \$ 4,2 млрд на рік.

2. Що таке насильство щодо жінок?

- Фізичне насильство: ляпаси, душіння, удари, і погрожування зброєю.
- Сексуальне насильство: погрози і залякування, щоб змусити небажані дії сексуального характеру.
- Емоційні або словесні обrazy: принижуючі коментарі про її тіло або поведінку, погрози вбити її або дітей і т. д.
- Фінансові зловживання: кра-

діжка або контроль її грошей або цінних речей.

- Духовні зловживання: використання її релігійних переконань, щоб маніпулювати і контролювати її.

3. Чи чоловіки є жертвами з такою ж вірогідністю, як жінки?

- За даними поліції в Канаді чоловіки (49%) і жінки (51%) в однаковій мірі під ризиком стати жертвою насильства.
- Чоловіки частіше піддаються нападам з боку сторонніх, або когось за межами сім'ї, в той час як жінки мають більше шансів бути жертвою насильства з боку того, кого вони знають.

4. Чому жінка не може просто порвати образливі відносини?

- Час, коли жінка намагається покинути її агресивного партнера є найбільш небезпечним (майже 25% убитих жінок, було вбито під час спроби порвати відносини, або в короткий проміжок часу після того).
- Деякі жінки фінансово зале-

жать від своїх партнерів. Більше 1,220.000 жінок та їх дітей живуть в бідності.

- Деякі жінки мають сильні упередження проти залишення сім'ї. Іноді його, або її родичі кажуть, що жінка сама винна в насильстві і наполягають, щоб вона залишалася з чоловіком.

- Домашнє насильство – це поступовий процес, іноді займає багато часу, щоб зrozуміти, що відносини вже не врятувати.

5. Чи можна зупинити насильство щодо жінок?

- Деякі люди думають, що це не важлива проблема, чи це “приватне” питання.
- Це ставлення може бути змінено сильною інформаційною кампанією.
- Запобігання насильства працює. Наприклад дослідження показує, що програми запобігання насильства в школах є досить ефективними.

ШУКАЄМО ДОБРОВОЛЬЦІВ

які мають власне авто

Простимо кілька годин на місяць вашого часу,
щоб допомогти людям старшого віку.

Довідка про відроблені години
буде надаватись всім бажаючим.

(416) 763-4982

DOMESTIC VIOLENCE OVERVIEW IN CANADA

1. Is violence against women still an important issue in Canada?

- On average, every six days a woman is killed by her intimate partner. In 2009, 67 women were murdered by their current or former spouse.
- Over 3,000 women along with 2,500 children are living in emergency shelters. There are 450 emergency shelters in Canada.
- Each year over 40,000 arrests result from domestic violence. Only 22% of all incidents are reported to police.
- About 80% of sex trafficking victims are women and girls.

The cost of violence against women in social services, health care, criminal justice, lost wages and productivity has been calculated at \$ 4.2 billion per year.

2. What is violence against women?

- Physical abuse: slapping, choking, punching, and threatening with a weapon.
- Sexual abuse: using threats and intimidation to force unwanted sexual acts.
- Emotional or verbal abuse: making degrading comments about her body or behavior, threatening to kill her or the children, etc.
- Financial abuse: stealing or controlling her money or valuables.
- Spiritual abuse: using her beliefs to manipulate, dominate and control her.

3. Are males just as likely to be

victims as females?

- According to police men (49%) and women (51%) are equally at risk of violence victimization.
- Men are more likely to be attacked by strangers, or someone outside of family, while women are more likely to be assaulted by someone they know.

4. Why does not a woman just leave an abusive relationship?

- The time when a woman attempts to leave her abusive partner is the most dangerous (almost 25% of murdered women where murdered had left the relationship).
- Some women are financially dependent on their partners. Over 1.22 million women live in poverty, along with their children.
- Some women have strong beliefs against leaving family. Sometimes, relatives or in-laws blame the woman for the violence and insist that she stay.
- Domestic abuse is a gradual process, sometimes it takes a lot of time to realize that the relationship is beyond saving.

5. Can violence against women be stopped?

- Some people think that it is not an important problem, or it is a "private" issue.
- This attitude can be changed by strong advocacy campaigns.
- Violence prevention works. For example research shows that high school violence prevention programs are highly effective.

**Список жертвовавців
(04.2010 - 08.2011)**

\$2,500, The Sheptytsky Council Charitable Trust

\$500, Ukr. Can. Womens Committee - Tor.

\$200, Javni Andrew, TELUS

\$100, Olzhych Bingo; Ukrainian Women's Association C; Yakubiw Stefan

\$50, Chumak Paul; Hetmanczuk Alexandra; Korolyk William; Koziej Nadia; Nebesio A.; Werhanowsky Vera

\$30, Bajus Daria; Kowalsky Alexandra

\$25, Beskidny J.; Derzko Nicholas; Kolisnyk Roman; Pudelsky Kataryna; Zawerucha - Swyntuch Olha

\$20, Burij Anna; Czaban Andrew; Duvalko J.; Humeniuk Martha; Kohut Tatiana; Kotyluk Olga; Kuz Stephen; Ostapa Maria

РУХАНКА ДЛЯ СЕНЬЙОРІВ

Кожного вівторка
та четверга
10:30 рано до 12 п.п.

Інформації:
(416) 763-4982

ФОНД ПОМІЧ УКРАЇНІ

при Суспільній Службі Українців Канади, філія Торонто продовжує акцію допомоги потребуючим в Україні у програмах: підтримки сиротинців, садочків, оздоровчо-виховних таборів, студентів, молодих людей звільнених із в'язниці, залежних від алкоголю і наркотиків; "Родина-Родині", банків їжі, одиноких, пенсіонерів, ветеранів та малозабезпечених. До нас надалі надходять листи з проханнями про допомогу. Тому звертаємося до всіх людей доброї волі допомогти малозабезпеченим родинам в Україні новим та вживаним у доброму стані та чистим одягом, взуттям, постільною білизою, рушниками, дитячими речами та інвалідськими візками. Речі можна складати в Суспільній Службі Українців Канади за адресою 2445 Bloor St West.

За 7 місяців 2011 року надійшло 176 листів з України з проханням про допомогу. Вислано 249 посилок, вагою 6850 кг., на суму 17958 доларів. На оздоровчо-виховні табори для дітей із малозабезпечених сімей, та на стипендії студентам передано 7000 тисяч доларів.

Перебуваючи в Україні у травні 2011 року референт фонду Поміч Україні О. Гайдук відвідала сиротинці, молодіжні організації, церковні парафії, осередки Суспільної Служби у Львові та Києві. Всі кошти передані фондом Поміч Україні, використовуються за призначенням. Ми переконані, що наша допомога є необхід-

ною. Вони широко вдячні нашій громаді за турботу і бажають усіх гараздів та, щоб Господь благословив наші добре діла.

*За фонд Поміч Україні
Ольга Заверуха - Свінтух,
Референт*

DEAR READERS

I began volunteering for Ukrainian Canadian Social Services (Toronto Branch) just over one year ago. My work varied across many interesting tasks, responsibilities and joyful opportunities.

The most recent work I had completed was being a translator for a Ukrainian young man who arrived to Canada just recently.

I have also done some practical work for my college through our agency, and this work has helped me to improve myself not only with communication and self-building character.

I have a couple but not the last two appointments due this week for a Ukrainian community, which I enjoy serving through every job I do.

I would like to thank staff and the whole administration for helping me find a job this summer, I had almost lost my last hopes but they helped me to find a way out.

And also for having me being involved around the Ukrainian ethnic minority which I love to serve and will continue to serve for many more years to come ahead of us.

When the leaves are falling off the trees and the weather is becoming a little bit colder, I wish you all to have the best moments of the next season autumn.

Всього вам найкращого,

Markiyan Krasivskyy

ПОДІЇ В СУСПІЛЬНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ (ФІЛІЯ ТОРОНТО)

Які події відбувалися в Суспільній Службі навесні та влітку?

16 квітня відбувся Великодній Базар. Присутні пригощалися кавою зі свіжими пампушками, купляли смачні українські страви та традиційні українські сувеніри такі, як майстерно оздоблені писанки чи зроблені руками чудові вироби.

У Великодню пору наші добровольці відвідали самотніх українців похилого віку, які проживають у домівках для старших людей.

27 квітня в Суспільній Службі відбулася дискусія між кандидатами до федерального уряду.

30 квітня відбулися річні загальні збори.

4 травня Суспільна Служба запросила всіх на Спільне Свячене. Українська сім'я Луцишиних – Надія, Василь та Любомир співали пісні та вітали всіх присутніх.

Безкоштовні уроки з розмовної англійської мови проводилися добровольцем – професіоналом, Денисом Начорним. Всі бажаючі, незалежно від їх статусу в Канаді, могли відвідати заняття та покращити свою англійську мову. На уроках вчитель професійно навчав всіх бажаючих розмовляти правильною англійською мовою. Заняття відновляться у вересні і будуть проводитися кожного четверга о 2 годині.

У березні та квітні професійні бухгалтери, Ян Івахов та Ольга

Завгородня, безкоштовно допомагали виповнювати податкові декларації кожного понеділка, вівторка та суботи.

Напротязі квітня-червня на Слітлиці відбулися перегляди таких фільмів: 20 квітня – фільм про Володимира Іvasюка Життя моє – обірвана струна, 25 травня – фільм присвячений 25 річчю з Дня Чорнобильської катастрофи, 1 червня – фільм Дисиденти.

11 травня відбувся концерт присвячений до Дня Матері. З концертною програмою виступила оперна співачка Лариса Стілмаченко.

18 травня з доповіддю “Ваше здоров’я – у ваших руках” виступила фармацевт з багаторічним стажем Галина Цвірко.

У червні продовжувались заняття Руханкою кожного вівторка та четверга о 10:30 ранку під керівництвом професійного тренера Катерини Капущак. Руханка відновиться у вересні. Всі члени Суспільної Служби зможуть приймати участь у програмі безкоштовно.

8 червня присутні слухали лекцію “Про корисну та здорову їжу”. Професіонал з України розповідав про переваги здорового харчування для людей старшого віку.

15 червня наші добровольці, сім'я Луцишиних – Любомир, його син Василь та донька Надя, допомогли провести Світлицю приурочену до дня Батька. Слухачі захоплено слу-

хали рідні українські пісні, підспівували і приймали активну участь в програмі.

22 червня лекцію на тему: “Попередження процесу старіння” провів лікар Василь Сіладій.

Кожної середи о 1:00 проводилася програма “Бабин Борщ”: Зустрічі за обіднім столом, на якій присутні єли смачний борщ та вареники приготовлені нашим професійним кухарем Павліною Сянською. Програма відновиться у вересні.

В червні та липні відбулися екскурсії до Ніагари та Мускоки.

В серпні проводилися комп’ютерні курси, на яких комп’ютерний професіонал, Валерій Горчинський, давав поради та навчав комп’ютерним азам усіх бажаючих.

У серпні добровольці Суспільної Служби працювали у будинку Золотий Гай допомагаючи українцям старшого віку, які там проживають.

Ми широко вдячні всім добровольцям, які допомогли нам організувати та провести всі наші програми та події.

Зaproшуємо всіх читачів Соняшного Променя завітати до нас - запишітесь на одну чи декілька програм, скуштуйте смачний обід в середу або побувайте на нашій Світлиці – не пошкодуєте!

Олена Лежанська

ГЕНІЙ ПРО ГЕНІЯ - ДО 140-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Майже двадцять літ тому на міжнародному симпозіумі під назвою "Леся Українка і світова культура" Ліна Костенко виголосила доповідь "Геній в умовах заблокованої культури".

Свою доповідь видатна поетеса розпочала з роздумів, що таке геній і яку дефініцію визначили йому геніальні європейці: Кант, Гегель, Ніцше та інші. Кант вважає, що "Геній – це людина великого духу не стільки за об'єктом, скільки за інтенсивністю; він становить собою епоху у всьому, за що береться".

А як же проявляє себе геніальність в різних народів? І знову відповідь знаходимо у Канта: "У німців ця геніальність більше іде в корінь, у італійців – в корону, у французів – у цвіт, а у англійців – у плід". А Ліна Костенко запитує: "То куди ж іде геніальність наших геніїв – у корінь, у корону, в цвіт чи плід? Геніїв, у яких віками акумулювалися всі духовні потужності нації ... Чи відомі наші генії світові? Чи ми самі оцінили їх належно? Чи обернули на користь народові їхній титанічний труд? Куди йде ця геніальність? Перше, що ледве стримувешся сказати: в прірву! В безодню. В чорну діру нашого бездержавного існування. Або струсять на чужу межу, і виходить – Гоголь. Або – крилатим зеренцем кудись за океан – і проросте всесвітньо відомий і малознаний у нас і досі – Архипенко. Але українського генія, генія як генія, котрого реально знає світ

– як Данте, Шекспіра, Байрона – нашого маяка у всесвітньому морі, по которому впізнавали б і наші береги – і досі нема..."

І далі Ліна Костенко роздумує, яка ж доля спіткала нашу, без сумніву, геніальну Лесю Українку?

Незавидна.

"Український письменник, хоч якого масштабу він був – Шевченко, Леся Українка чи Франко, він, насамперед, мусив бути просвітителем. Причому це просвітительство особливого типу, близче до просвіттянства, він мав не тільки світові пояснювати свій народ, він часом повинен народові пояснювати самого себе. Бо ж, як відомо, цей народ, в силу історичних причин, то спить, то прокидається, а що робити генію? У нього завжди безсоння... Леся Українка все життя зверталася до свого народу, хотіла розтлумачити йому його. Але її мало хто розумів... Вона входила у літературу, з якої не було виходу... У заблокованій культурі зникає розуміння письменницької праці як праці. Є одне служіння народові... В умовах заблокованої культури геній створює значно менше, ніж міг би".

Нашу геніальну українську поетесу спіткало ще одне лихопівнічний окупант вкрав її від нашого народу, принизив і поставив на службу імперіалістичним інтересам. "Крім брутальних заборон, репресій, вилучення творів, існує ще й такий тип заблокування генія – це коли тоталітарна держава

привласнює його собі, бере на озброєння своєї ідеології. І це те, що сталося з Лесею Українкою. Якщо придивитись до її посмертної долі, то неважко помітити, що в голосній славі за радянських часів їй не відмовлено. Навпаки. Було зроблено найпідліше.

Заборонивши "Бояриню", вилучивши ряд найсильніших віршів, вирізавши "з м'яском" із видання Книгоспілки передмови репресованих авторів, – натомість, підносити ї... як реальну читачку Маркса, приписати їй переклад "Ткачів" Гавптмана – перекладала вона його чи не перекладала... Назвати російський драматичний театр іменем Лесі Українки... Експозиції в музеях розмістити так, щоб все говорило про її дружбу з Мержинським як із соціал-демократом ... повідомити, що вона боролася з українським буржуазним націоналізмом, що її світогляд формувався під впливом Чернишевського, Добролюбова ...

Геній Лесі Українки затерп у кігтях імперії, котра ніколи не допускала, щоб магістралі духу проходили через її "западные губернии". Тубільці не можуть мати генія". І з усього цього Ліна Костенко робить висновок: "Українська література – це література заборонених, загиблих, розстріляних і зацькованих, вигнаних і забутих, через століття згаданих, через півстоліття надрукованих".

Оксана Проць

НАШІЙ ЛЕСІ

Тендітна постать, вилита із бронзи,
Стойть в Гай Парку, погляд в
далечінь.

Мов та лебідка – Леся, до якої
Ідуть вклонитись люди звідусіль.

Це геній! Наша Леся Українка –
Борець за волю, щастя і життя.
Це поетесса, гордість України,
Як той Пророк, дивилась в майбуття.

Любов безмежна до свого краю,
Незламний дух у Лесі не згасав.
Жила, горіла вірою у краще,
Талантом Бог її обдарував.

Найбільш за все любила Україну,
Свою Волинь, долини і ліси,
Де навесні в гаю цвіла калина,
У білій цвіт вдягалися сади.

Тяжка хвороба. Леся не корилася.
Її слова були, як заповіт:
«Я буду крізь слози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Буду жити! – Геть, думи сумні!»

На Байковому цвинтарі в столиці
Шляхетна жінка у землі лежить.
Залишила невичерпну скарбницю,
В людських серцях навіки буде жити!

І тут, в Торонто, Лею пам'ятають,
В кленовім краї вільної землі.
І українці голови схиляють
Провінції із рідної землі.

SPONSORSHIP OPPORTUNITY

Beginning January 1, 2012, all Charities and not-for profit organizations must comply with Ontario Regulation 429/07: Accessibility for Customer Service.

For Ukrainian Canadian Social Services (Toronto) to comply with access to the second floor for clients visiting the Social Worker, a STAIR LIFT needs to be installed for those who have difficulty climbing stairs. The cost of the chair and modifications to the stair well are in the order of \$ 15,000.

PLEASE HELP US ACHIEVE THIS GOAL BY MAKING A PERSONAL DONATION.

Cheques are to be made out to : Ukrainian Canadian Social Services (Toronto) - stair lift, 2445 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1P7

Board of Directors - UCSS Toronto

HELP LINE

ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ НАМ!

- ❖ ЯКЩО ВИ В ДЕПРЕСІЇ
- ❖ ПОЧУВАСТЕСЬ ІЗОЛЬОВАНІ
- ❖ Є ОБ'ЄКТОМ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ
- ❖ НАД ВАМИ ЗНУЩАЮТЬСЯ

(416) 763-2959

ВСІ ДЗВІНКИ КОНФІДЕНЦІЙНІ

Natalia Turukalo-Chagivets
Toronto, 2011

ВАШ ЗВІТ ПРО КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ

Як вас бачать кредитори

Кожного разу, коли ви берете позику, відкриваєте рахунок по кредитній картці чи купуєте щось в розстрочку, ви створюєте транзакцію, що опиняється в вашому звіті про кредитоспроможність. Банки, іпотечні брокери чи інші бізнес компанії, що надають кредити, використовують ці звіти, щоби побачити, як добре ви справлялися зі своїми кредитами в минулому.

А що ще входить до вашого звіту про кредитоспроможність? Це звіт про вашу особисту кредитну історію, що містить наступне:

Особисті дані: ім'я, нинішня та колишні адреси, колишні місця роботи, поточне місце роботи та ваш Номер Соціальної Страховки (Social Insurance Number – SIN)

Запити: інформація про компанії, що робили запити вашого звіту протягом останніх трьох років.

Кредитні рахунки: інформація про поточні та колишні позики та кредитні рахунки, ліміти кредитів, поточні баланси та історія виплат.

Історія виплат містить виплати із затримкою, передачу власності під заставу за борги, ліквідовани рахунки та стягнення.

R-Scale (Шкала-R), де “R” позначає, що для цього пункту існує автоматично поновлюваний кредит (Revolving Credit). Це сума наявного кредиту, що знижується та збільшується,

коли гроші позичаються, а потім сплачуються за попередньо узгодженим кредитним лімітом.

0 – Недостатнє використання цього кредиту для встановлення рейтингу

1 – Ваш борг сплачується за графіком. Мінімальні виплати виконуються вчасно.

2 – Оплата зроблена після строку виплати але протягом 30 днів після цієї дати.

3 – Оплата зроблена на гротязі 31-60 днів після строку виплати

4 – Оплата із запізненням в 3 місяці

5 – Оплата із запізненням більш ніж в 3 місяці, але рахунок ще не був переданий на стягнення.

6 – Не використовувався

7 – Боргові виплати робляться в консолідації або за кредитною пропозицією

8 – Борг був погашений шляхом продажу предмету (repossession)

9 – Борг прострочено та він був списаний. За звичай, рахунки із стягненням боргу та банкрутства існують саме на цьому рівні.

Публічна інформація: інформація про банкрутства або судові рішення проти вас.

Особисті записи: містять будь-яку інформацію від клієнта (максимум 100 слів, для мешканців Саскачевану 200 слів),

що ви додали до вашого звіту.

Як отримати ваш звіт про кредитоспроможність

Ви відповідальні за точність інформації про ваші кредити, тому дуже важливо перевіряти звіт хоча би раз на рік. Найпростіші методи отримання звіту - це поштою, телефоном або через Інтернет. Якщо звіт замовляється через Інтернет, невеличка сума має бути сплачена, але ви зможете побачити свій звіт вже через кілька хвилин. Для замовень поштою чи за телефоном, звіт буде безкоштовним, але ви зможете його отримати значно пізніше. Ви маєте знати, що в Канаді немає жодних обмежень щодо кількості безкоштовних звітов, що можна отримати поштою.

Вам потрібно замовляти звіт з обох агенцій хоча б раз на рік, щоби упевнитися, що інформація вірна.

Що ви повинні перевірити в кредитному звіті

Основні пункти для перевірки:

- Правопис всіх імен та географічних назв, а також перевірте, щоб інформація в звіті стосувалася саме вас.
- Перевірте всі числа – дати народження, номера рахунків, номер соціального страхування тощо. Упевніться, що всі ці цифри стосуються саме вас.
- Перевірте всі баланси, історії

Пожертви складені в вічну пам'ять

виплат та статуси рахунків, відмітьте всі транзакції, що здаються вам невірними або підозрілими

- Упевніться, що в звіті немає жодних транзакцій, що належать до чоловіка/дружини, з якими ви вже розлучені.
- Шукайте будь-яку позитивну інформацію, що могла би покращити вашу кредитну оцінку, яка відсутня в звіті.
- Шукайте негативні пункти, що містяться в звіті довше, ніж дозволено законом (рахунки із стягненням боргів, тощо)

Контактна інформація двох головних кредитових бюро:

Equifax Canada
National Consumer Relations
P.O. Box 190, Station Jean-Talon,
Montreal, Quebec H1S 2Z2
Тел.(безкоштовний): 1-800-465-7166
Website: www.equifax.ca

TransUnion Canada
Consumer Relations Centre
P.O. Box 338, LCD 1
Hamilton, Ontario L8L 7W2
Тел. (безкоштовний) 1-866-525-0262
Website: www.transunion.ca

Переклав Денис Начорний

Lesia Bandera

\$100 - Barszczyk Marion; Charko S.; Darewych Jurij; Hankivsky Basyl; Kalymon B. & Olia; Lewitski Lubomir; Prociuk Oksana / Ciz Jerry; Romanyschyn Oleh; Wrzesnewskyj B.; Nazinevska
\$70 - Anonymous
\$50 - Buyniak Theodosij; Fedunkiw Stephen; Geley Irka; Jakymiw Anna; Kuplowska Olga; Kusper Genia; Lypowecky N.; Narozniak Adriana; Schilak Alexander; Shust-Dankowez Eerka; Stefanyk, Michael / Irene; Szkambara Mary; Vorobetz P.; Zawerucha - Swyntuch Olha; Hetmanczuk Alexandra; Lukiwsky Myrosława
\$40 - Matla Ihor
\$30 - Turczyniak Irene
\$25 - Buba Halyna; Holowacki Ludmilla; Kuz Stephen; Kuzmych Jaroslava; Soroka Marusia; Gaidouk Natalia
\$20 - Bidiak A.; Chostak J.; Isatiw C.; Koshyk Mykola; Kushpetta Ivanna; Kushpetta Ivanna; Maczuzak Steven; Nusmasznyj Harry; Romanko Bogdan; Semotik Andrij; Shust S.; Shymko Stephanie; Szczuryk Osyp; Terefenko Iwan; Kulyk Mykola

Євген Ващук

\$100, Hetmanczuk Alexandra; Senkiw G. A.
\$50, Werhanowsky Vera
\$35, Zawerucha - Swyntuch O.

Anna Drozdowskyj

\$100, Babiy George and Joan
\$50, Stadnyk Donald & Teresa
\$30, Diseris Nick

Maria Kobylansky

\$250, Maleskij Andrew
\$170, Wagner Lesia
\$150, Kruczowyj Family; Yurcan M. & W. Daschko
\$100, Beznaczuk Lesia; Chumak Leonard and Maria; Dipietro Joeaiello and Carlo; Dzulinsky M.; Maleckyj Lidia; Moon, Norma Wong; Ruzicky Taissa
\$75, Lebed A.W.; Stasiuk Marian and Martha
\$50, Genyk-Berezowsky A.; Hetmanczuk Alexandra; Lukiwsky Myrosława; Mojsiak Vasyl; Murij Omelan and Daria; Nezniewska I. ; Singer Alexis; Singh Dhanraj; Stasiuk Markian and Lida; Wagner Irene
\$45, Haba Euginia
\$30, Mushka Roman and Myra
\$20, Ferrari John; Kobylanska Anna; Planiuk Yarosława/ Mykola; Roccocks Sherma

Tetiana Lessy

\$100, Dumin Maria

Anna Lejbjuk

\$50, Hetmanczuk Alexandra

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
ФІЛІЯ ТОРОНТО

МАЛАНКА 2012

зі смачною вечерею та цікавою забавою

13-ГО СІЧНЯ 2012 РОКУ

PLAST / HUCULAK CENTRE 516 THE KINGSWAY, ЕТОВІСОКЕ